

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. De jaarstukken 2015 in de vorm van het E-magazine vast te stellen met daarin opgenomen de jaarrekening 2015.
2. Het voordelige exploitatieresultaat van in totaal € 5.188.000 als volgt te bestemmen en te verwerken:

I.toevoeging aan de egalisatiereserve watersysteemheffing	€ 1.000
II.toevoeging aan de egalisatiereserve zuiveringsheffing	€ 2.300.000
III.toevoeging aan de bestemmingsreserve Transitiekosten	€ 1.000.000
IV.toevoeging aan de bestemmingsreserve ICT voorzieningen	€ 1.500.000
V.toevoeging aan de bestemmingsreserve huisvesting	€ 387.000
3. Het algemeen bestuur verzoeken bestemmingsreserves in te stellen voor:
 - * Transitiekosten
 - * ICT uitgaven
 - * Het project 1122-2022, 900 jaar waterschap
 - * Huisvesting

Toelichting

Hierbij ontvangt u de concept jaarstukken 2015 ter vaststelling door uw algemeen bestuur. Het door de accountant opgestelde rapport van bevindingen is bijgevoegd. De accountant heeft bij de jaarrekening 2015 een goedkeurende verklaring gegeven. Deze verklaring wordt opgenomen op pagina 34 van de jaarrekening 2015.

Het behaalde exploitatieresultaat 2015 komt tot stand door diverse veelal incidentele meevallers maar zeker ook door de lijn van efficiënter en zakelijker werken die is ingezet vanuit het moeten invullen van een tot structureel 5 miljoen euro oplopende taakstelling in 2016. Het jaar 2016 vormde het laatste jaar van de oplopende bezuinigingsreeks (2014: 1,0 miljoen euro; 2015: aanvullend 1,5 miljoen euro en 2016 aanvullend 2,5 miljoen euro). Hoe de resultaten aan de watersysteemkant en aan de zuiveringskant geduid moeten worden wordt hierna onder resultaatbestemming toegelicht.

Voor wat betreft personeelskosten zijn we voor het jaar 2015 er in geslaagd nadrukkelijk meer mensen dan gepland in te zetten op projecten. Dit heeft enerzijds beweging gegeven, maar anderzijds ook druk op de organisatie en nieuwe inzichten. In het licht van het moeten invullen van bezuinigingen is er vanuit afdelingen “met de handrem” op gestuurd om te bezien wat is structureel nodig en wat is incidenteel. Op personeelsgebied ligt voor 2016 de opgave om invulling te geven aan tijdelijke en structurele posities in de organisatie om te komen tot versterking.

Resultaatbestemming:

I. De dotatie in de egalisatiereserve watersysteem heffing is positief afwijkend t.o.v. de begroting. Daar waar in de begroting nog rekening werd gehouden met een onttrekking van € 3,6 miljoen wordt nu geen onttrekking meer gedaan. Door het vervallen van de onttrekking is het mogelijk om de lijn van gematigde tariefsstijging watersysteembelastingen voor de kostendekkendheid te blijven toepassen.

II. De storting in de egalisatiereserve zuivering (in combinatie met de storting in de bestemmingsreserve Rwzi) is in lijn met de begroting en de besluitvorming van de uitbreiding van het rwzi krediet van 16 maart 2016.

III en IV. De stortingen in de bestemmingsreserves transitiekosten en de ICT voorziening zijn al bij de tweede bestuursrapportage aangekondigd en bestaan uit 1,0 miljoen nog niet ingezet transitiebudget en 1,5 miljoen nog niet uitgegeven ICT –budget voortkomend uit de éénmalige toekenning voor de migratie ad. € 1,5 miljoen en deels nog niet uitgegeven

exploitatiekosten ICT die samenhangen met de migratie van de ICT in samenwerking met waterschap Vallei en Veluwe.

V. Voorgesteld wordt het bedrag dat in 2015 is vrijgevallen uit de voorziening huisvesting Poldermolen (€ 387.000) te storten in een nieuwe, in te stellen bestemmingsreserve huisvesting. Deze bestemmingsreserve zal worden ingezet voor de kosten die samenhangen met verbouwing (o.a. tijdelijke huisvestingskosten) die niet geactiveerd kunnen worden.

De uitkomsten van de jaarstukken 2015 op hoofdlijnen zijn:

1. Totaal voordelig saldo voor resultaatbestemming € 5,2 miljoen

Het exploitatieresultaat is in 2015 hoger dan begroot. In de bijgestelde begroting 2015 werd nog rekening gehouden met een onttrekking van € 0,4 miljoen aan de algemene reserves. Met het positieve exploitatieresultaat 2015 van € 5,2 miljoen kan echter een storting worden gedaan in de algemene reserves en wordt onze reservepositie versterkt. Een gedetailleerde toelichting is opgenomen bij de diverse programma's in het jaarverslag. Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting van het exploitatieresultaat.

Basisbegroting / efficiencytaakstelling (voordeel € 0,7 miljoen)

In 2014 en 2015 zijn, anticiperende op het moeten invullen van de structurele bezuinigingen, veel maatregelen in gang gezet. Uitgangspunt hierbij is geweest dat veel maatregelen structureel in 2016 door werken, waarbij een goede werking van de bedrijfsvoering belangrijk blijft.

Voorbeelden van kosten waar besparingen op zijn behaald zijn druk- en bindmiddelen, contributies en abonnementen, advertentiekosten, cursussen en congressen; incassokosten etc. Veel van deze maatregelen zijn structureel in de begroting 2016 verwerkt maar leiden doordat hiermee al in 2014 is gestart al in 2015 tot een voordelig resultaat van 0,7 miljoen.

Tussentijdse bijstellingen, burap 1 en burap 2 (voordeel € 2,5 miljoen)

In de twee bestuursrapportages is gerapporteerd over ontwikkelingen gedurende het eerste half jaar.

In de 1^e burap 2015 is melding gemaakt van het voordeel op rente- en afschrijvingskosten (ruim € 2,5 miljoen) en is gerapporteerd over de (achter) stand van zaken op ict gebied en de noodzaak tot het instellen van een transitiebudget voor de organisatieontwikkeling. In de 2^e burap 2015 is melding gemaakt van diverse mogelijke mee- en tegenvallers in de exploitatie 2015. De inschatting is toen gemaakt dat de tegenvallers binnen de bestaande financiële mogelijkheden en de nog te nemen maatregelen opgevangen zouden kunnen worden.

Veel van de genoemde mogelijke financiële tegenvallers zijn door aanvullende maatregelen in de tweede helft van 2015 alsnog binnen de bestaande budgetten opgevangen.

Personele inzet, inhuur, diensten derden inzet op grote projecten (voordeel € 1,3 miljoen)

In 2015 is de organisatie gestart met talentontwikkeling en gaan inspelen op meer flexibele inzet van het personeel. Deze ontwikkeling betekent dat medewerkers niet meer op de bestaande afdelingen en bestaande taken blijven presteren maar dat medewerkers breder worden ingezet en soms tijdelijk buiten de eigen organisatie ervaring op doen. Deze werkwijze wordt nagestreefd om flexibeler te zijn; beter projectmatig te werken en goed voorbereid te zijn op de uitvoering van grote projecten die door ons waterschap uitgevoerd moeten gaan worden.

In 2015 is er in totaal €1,3 miljoen euro resultaat behaald op personeelsgerelateerde uitgaven en inkomsten. Het totale bedrag bestaat uit een viertal hoofdcomponenten.

- Directe personeelslasten eigen personeel (voordeel € 0,2 miljoen):
- Aanvulling voorziening wachtgeld (nadeel € 1,0 miljoen):

- Minder externe inhuur (voordeel € 0,9 miljoen).
- Het meer kunnen inzetten van eigen personeel op projecten en “detacherings-opdrachten” heeft geleid tot hogere opbrengsten dan begroot (voordeel € 1,2 miljoen).

Incidentele mee en tegenvallers in de beheertaken (totaal voordeel € 1,7 miljoen)

Voor de beheertaken in de reguliere uitvoering zijn in 2015 incidentele voordelen behaald: De belangrijkste posten hiervan in de watersysteembeheertaken zijn: (voordeel € 0,3 miljoen):

- Bij de afwikkeling van waterakkoorden over oude jaren zijn gereserveerde bedragen vrijgevallen (voordeel € 0,2 miljoen)
- Er zijn minder externe (o.a. hydrologische) onderzoeken uitgevoerd (voordeel € 0,1 miljoen);
- Reserveringen op in het verleden afgesloten projecten zijn niet nodig geweest en zijn vrijgevallen (€ 0,4 miljoen)
- De beoordeling van de stand van de voorziening achterstandsbaggeren in relatie tot de uit te voeren projecten heeft per ultimo 2015 in een vrijval van € 0,6 miljoen geresulteerd. Voor de voorziening toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud is een aanvullende storting van € 1 miljoen in 2015 verwerkt voor de intensieve aanpak van de bestrijding van plaagsoorten in de komende periode. (nadeel € 0,4 miljoen)

Voor de zuiveringsbeheertaken (voordeel € 1,0 miljoen):

- Bij afrekeningen grensoverschrijdend afvalwater en anti afhaak regelingen is in de begroting 2015 uitgegaan van voorzichtige ramingen. Bij de afrekeningen in 2015 (mede over voorgaande jaren) is in totaal 0,4 miljoen minder uitgegeven dan begroot.
- Voor de exploitatie op de Rwzi Utrecht zijn de (instandhoudings) reguliere exploitatielasten € 0,6 miljoen lager dan begroot.

Voorbeeld bedrijfsvoering (voordeel 0,4 miljoen):

In overleg met de accountant is recent de onderhoudsvoorziening voor het af te stoten bedrijfspand Poldermolen 3 in Houten besproken en heeft dit geleid tot een bijstelling. Een bedrag van € 0,4 miljoen is ten gunste van het exploitatieresultaat 2015 gebracht.

Prudent beleid en Overige incidentele meevallers (voordeel € 1,7 miljoen)

In onze begroting wordt ruimte gereserveerd om tegenvallers en calamiteiten met een beperkte omvang op te kunnen vangen. Ook wordt het voorzichtigheidsprincipe toegepast bij het ramen van bijdragen derden (b.v. Aquon).

In 2015 zijn de begrote reserveringen voor onvoorziene uitgaven, indexeringen en het opvangen van calamiteiten en tegenvallers niet benodigd geweest. Bij het opstellen van de begroting 2016 is al rekening gehouden met een lagere bijdrage voor Aquon kosten; het indexeringsbudget van 0,6 miljoen en de stelpost voor onvoorziene uitgaven van € 0,5 miljoen zijn nog als buffer in de begroting 2016 opgenomen.

Belastingopbrengsten (nadeel € 0,5 miljoen)

In totaal is in 2015 € 0,5 miljoen minder aan belastingopbrengsten gerealiseerd. Dit is circa 0,5% minder op een totaal van € 107 miljoen. De afwijking is tweeledig. De opbrengsten watersysteemheffing zijn circa € 1,2 miljoen hoger dan begroot en de opbrengsten zuiveringsheffing zijn circa €1,7 miljoen lager dan begroot.

De oorzaken voor de afwijkingen zijn divers:

- In het belastingdraagvlak, dat is gebruikt bij de berekening van het belastingtarief voor de categorie gebouwd, is uitgegaan van een daling van de WOZ waarde. In 2015 heeft deze daling zich niet voorgedaan, waardoor het draagvlak en daarmee de belastingopbrengst groter was dan begroot (voordeel).
- Door kwijtschelding en oninbaarheid zijn de belastinginkomsten lager dan begroot (nadeel).
- De afhandeling belastingopbrengsten oude jaren leidt tot lagere belastinginkomsten in 2015.

Mutatie in bestemmingsreserves (nadeel € 2,2 miljoen)

Voor de resultaatbestemming worden de stortingen en onttrekkingen in de bestemmingsreserves verwerkt. Mutaties in de bestemmingsreserve zijn gebaseerd op de AB besluiten en op de werkelijke uitgaven die in het boekjaar zijn gedaan. Het verschil tussen de begrote mutaties in de bestemmingsreserves wordt verklaard door twee posten:

- In de begroting 2015 is voor de rwzi Utrecht een bedrag van € 0,8 miljoen als dotatie verwerkt, terwijl in het Algemeen bestuursbesluit van december 2014 een bedrag van € 2,8 miljoen als storting in de reserve is benoemd, per saldo een nadeel van €2,0 miljoen.
- De werkelijke uitgaven in de exploitatie behorende bij de bestemmingsreserves zijn lager dan begroot; hierdoor is de onttrekking aan de bestemmingsreserve ook lager (per saldo € 0,2 miljoen).

2 Prestatie indicatoren:

In 2015 zijn 27 doelstellingen gedefinieerd en vertaald in 37 prestatie-indicatoren. Over deze prestatie-indicatoren wordt op een compacte wijze gerapporteerd over de behaalde voortgang en de behaalde resultaten. Er wordt onderscheid gemaakt in drie type scores: de prestatie-indicator wordt in lijn met de doelstelling gehaald (groene score); de prestatie-indicator is nog niet behaald maar de einddoelstelling is wel haalbaar (score oranje) en de prestatie-indicator wordt niet behaald (score rood). De wijze van compacter rapporteren over prestatie indicatoren sluit aan op de werkwijze om uw bestuur op hoofdlijnen te rapporteren. Hiervoor wordt naast het inzicht van een cijfer of kleur kort toelichting gegeven op de prestatie.

In totaal zijn 34 Prestatie Indicatoren gescoord. Hiervan is 91% groen gescoord, waarbij gemeld wordt dat doelstellingen behaald gaan worden, soms met enige vertraging. Van de in totaal 34 beoordelingen hebben 3 beoordelingen een afwijkend kleuroordeel gescoord namelijk 3 keer oranje. In 2015 is geen kleuroordeel rood gescoord. In het jaarverslag worden toelichtingen bij prestatie-indicatoren verstrekt bij de betreffende programma's.

3 Investeringsrapportage 2015

De bijgestelde investeringsomvang is voor 85% gerealiseerd.

In 2015 is na verwerking van de 2^e begrotingswijziging een (taakstellend) investeringsniveau van € 31,5 miljoen vastgesteld (dit is inclusief het project Gekanaliseerde Hollandsche IJssel, Rwzi Utrecht en de samenwerkingsprojecten). In 2015 is voor € 26,6 miljoen euro aan investeringsuitgaven gerealiseerd. Dit resulteert in het uitputtingspercentage van 85%. Kijkend naar het totaal investeringsniveau per taakgebied dan varieert het uitputtingspercentage per programma tussen de 74% en 116%.

Kaders

Waterschapswet.

Het Algemeen Bestuur is bevoegd tot het instellen van reserves. Voorgesteld wordt om in lijn met de bestuursrapportages Bestemmingsreserves in te stellen voor Transitiekosten, ICT voorzieningen en het project 1122-2022, 900 jaar waterbeheer. De verbouwing van het pand aan de Poldermolen 2 is uitgesteld. In 2016 zal een herziene kredietaanvraag aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. De verwachting is dat de kosten van de verbouwing hoger uitvallen dan in 2014 oorspronkelijk begroot. Dit omdat aspecten als duurzaamheid, functionaliteit, optimalisatie van beheer en onderhoud en informatieveiligheid hierin naar de huidige actualiteit en eisen opgenomen worden. Voorgesteld wordt het bedrag dat in 2015 is vrijgevallen uit de voorziening huisvesting Poldermolen (€ 0,4 mln) te storten in een nieuwe in te stellen bestemmingsreserve huisvesting.

Financiële aspecten

De uitkomsten van de jaarrekening 2015 zijn door de accountant gecontroleerd en voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring zonder beperkingen. De resultaten (afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting) van de jaarrekening 2015 zijn veelal incidenteel en in lijn met de efficiency- bijstellingen die al in de begroting 2016 zijn verwerkt. De resultaten van de afwijkingen zijn verwerkt in de voorjaarsnota 2016 (periode 2017 – 2020).

Communicatie aspecten

De jaarstukken zijn beschikbaar gesteld aan de gecombineerde commissie (14 juni 2016) en ter vaststelling aan het algemeen bestuur ter vaststelling (6 juli 2016). De jaarstukken 2015 bestaan uit een E-magazine en een door de accountant gecontroleerde jaarrekening 2015.

Op 1 juni zijn de jaarstukken 2015, de 1^e begrotingswijziging 2016 en de voorjaarsnota 2016 behandeld in de Audit commissie. De audit commissie adviseert het algemeen bestuur over deze drie producten uit de planning en controle cyclus.

Op 8 juni zijn de drie producten door de ambtelijke organisatie aan de commissie leden (technisch) toegelicht.

Er is in uw vergadering van 14 juni 2016 aandacht gevraagd voor de communicatie van het jaarrekeningresultaat 2015. Er wordt een persbericht opgesteld, waarin de hoofdlijnen ten aanzien van het exploitatieresultaat 2015 worden toegelicht.

MVO aspecten

Niet specifiek van toepassing.

Bijlagen

- 1) Exploitatieoverzicht 2015 (1 oogopslag)
- 2) Jaarrekening 2015 (dm 1052970)
- 3) Uitkomsten accountscontrole jaarrekening 2015 Ernst en Young
- 4) E- magazine jaarverslag (www.waterschaponline.nl/jaarverslag2015).

Bijlage 1 Financieel Jaarverslag in één oogopslag

	Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	REALISATIE 2015	Begroting na wijziging vs realisatie	V/N
Kosten					
Veiligheid	16.911	17.219	16.594	625	V
Primaire, regionale en overige waterkeringen	13.624	13.931	13.374	557	V
Muskusrattenbeheer eigen gebied	2.616	2.618	2.619	1-	N
Calamiteitenzorg	670	670	601	69	V
Voldoende water	30.884	30.190	28.516	1.674	V
Watersysteembeheer	27.918	27.248	26.232	1.016	V
Beperking wateroverlast	2.966	2.942	2.284	658	V
Schoon water	47.763	47.615	44.562	3.053	V
Kwaliteit van het oppervlaktewater	2.860	2.864	2.530	334	V
Zuiveringsbeheer	44.902	44.751	42.032	2.719	V
Bestuur, middelen & maatschappij	20.247	22.481	21.465	1.017	V
Lastendruk	3.603	3.603	3.696	93-	N
Bestuur en organisatie	16.644	18.878	17.769	1.110	V
<i>Resultaatverantwoordelijke eenheden:</i>					
GR Muskusrattenbeheer	9.882	9.882	9.882	-	-
Zuiveringsbedrijf					
Totaal kosten	125.687	127.389	121.020	6.369	V
Overige opbrengsten					
Veiligheid	955	1.039	1.129	89-	V
Primaire, regionale en overige waterkeringen	882	964	964	1-	V
Muskusrattenbeheer eigen gebied	-	2	7	5-	V
Calamiteitenzorg	74	74	158	84-	V
Voldoende water	2.591	4.292	6.305	2.013-	V
Watersysteembeheer	2.518	4.218	6.132	1.914-	V
Beperking wateroverlast	74	75	173	99-	V
Schoon water	2.388	3.191	2.168	1.023	N
Kwaliteit van het oppervlaktewater	247	251	386	136-	V
Zuiveringsbeheer	2.141	2.940	1.782	1.159	N
Bestuur, middelen & maatschappij	1.662	1.697	2.622	925-	V
Lastendruk	-	-	191	191-	V
Bestuur en organisatie	1.662	1.697	2.432	735-	V
<i>Resultaatverantwoordelijke eenheden:</i>					
GR Muskusrattenbeheer	9.882	9.882	9.882	-	-
Zuiveringsbedrijf		-			
Totaal overige opbrengsten	17.478	20.101	22.107	2.005-	V
Netto Lasten (Saldo kosten en overige opbrengsten)	108.208	107.287	98.913	8.374	V
Belastingopbrengsten					
Watersysteemheffing ingezetenen	19.902	19.902	19.486	416	N
Watersysteemheffing overig ongebouwd	4.383	4.383	4.542	159-	V
Watersysteemheffing natuur	49	49	33	16	N
Watersysteemheffing gebouwd	25.226	25.226	26.734	1.508-	V
Zuiveringsheffing woningen en bedrijven	57.418	57.418	55.623	1.795	N
Totaal netto bijdrage	106.978	106.978	106.418	560	N
Mutaties reserves	360-	110-	2.317-	2.207	V
Toevoeging bestemmingsreserves	2.470	2.470	4.687	2.217-	
Onttrekking bestemmingsreserves	2.110	2.360	2.370	10-	
Saldo na netto bijdrage en mutaties reserves	1.590-	419-	5.188	5.608	V

Bedragen zijn in duizenden euro's